

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2020-2021

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	Artă Sacră – Conservarea, restaurarea și crearea bunurilor culturale

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PICTURA BIZANTINA			2.2. Cod disciplină	OMR 4011		
2.3. Titularul activității de curs	Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa						
2.4. Titularul activității de seminar	Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					23
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					57
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					0
Total ore activități individuale					

3.7 Total ore studiu individual	119
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	175
3.10 Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
--------------------	---------------

4.2. de competențe	Aptitudini de ordin artistic
--------------------	------------------------------

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Studentii se vor prezenta a seminarului având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și aprofundarea abilității de a înțelege pictura bizantină • Dezvoltarea abilității de a lucra în stil bizantin • Cunoașterea aprofundată a subtilităților de expresie, semnificație și tehnica din pictura bizantină
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Conexiuni și analogii interdisciplinare între studiul tehnicilor artistice și studiul compoziției, culorii, istoriei artei bizantine și al liturgicii. • CT2. Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să ofere studenților informații aprofundate cu privire la școlile de pictura bizantină
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să confere studenților capacitatea de a recunoaște, înțelege, interpreta orice operă încadrabilă în pictura bizantină • Să prezinte studenților metodologia optimă de execuție tehnică a unor lucrări bizantine, cu înțelegerea și cunoașterea subtilităților de natură tehnică și simbolică.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Pictura bizantină – arta și teologie	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	2 prelegeri
2. Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus	Idem	1 prelegere
3. Evoluția artei bizantine. Continuitate și schimbare	Idem	1 prelegere
4. Canon și/ sau inovație?	Idem	1 prelegere
5. Mari pictori bisericești (I) Manuil Panselinos	Idem	1 prelegere

6. Mari pictori bisericesci (II) Teofan Cretanul	Idem	2 prelegeri
7. Maii pictori bisericesci (III) Mihail si Eutihie Astrapas	Idem	4 prelegeri
8. Mari pictori bisericesci contemporani	Idem	2 prelegeri
8.2. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Inceputurile artei bizantine. Stilul bizantin si scolile de pictura.	Exemplificarea, analiza studiilor de caz, xpunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	2 prelegere
2. Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus	Idem	1 prelegere
3. Evolutia artei bizantine. Continuitate si schimbare	Idem	1 Prelegere
4. Canon si/ sau inovatie?	Idem	1 Prelegere
5. Mari pictori bisericesci (I) Manuil Panselinos. Aspecte aplicative.	Idem	1 Prelegere
6. Mari pictori bisericesci (II) Teofan Cretanul. Aspecte aplicative.	Idem	2 Prelegeri
7. Maii pictori bisericesci (III) Mihail si Eutihie Astrapas. Aspecte applicative.	Idem	4 prelegeri
8. Mari pictori bisericesci contemporani. Aspecte aplicative.	Idem	2 prelegeri

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Bibliografie obligatorie:

Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Meridiane, București, 1979.

Chatzidakis, Manolis, *The Cretan Painter Theophanis*, The Holy Monastery of Stavronikita, Mount Athos, 1986.

Manouil Panselinos ek tou ierou naou tou Protatou, Tessaloniki, 2003.

Bibliografie opțională:

Sofianos, Dimitrios Z., Tsigaridas, Efthimios N., *Holy Meteora. The Monastery of Saint Nicholas Anapafsas. History and Art*, Kalambaka, 2003.

Iera Moni Agiou Dionisiou, Agion Oros, 2003.

Touratsoglou, Ioannis, *Macedonia. History, monuments, museums*, Ekdotike Athenon S.A., Athens, 2000.

Choulia, Suzanna, Albani, Jenny, *Meteora. Architecture – Painting*, Adam Editions, 1993.

Provatakis, Th. M., *Mount Athos. History, monuments, tradition*, Klearchos Grigoroudis, Thessaloniki, 2001.

Byzantina kai Metabyzantina Mnhmeia ths Thessalonikis, Thessaloniki, 1997.

Cavarnos, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sofia, București, 2005.

Monahia, Iuliana, *Truda iconarului*, Ed. Sofia, București, 2001

Trifa, Razvan – Alin, *Scoala Macedoneana – spre o reconstituire a opus-ului*, Ed. Arcadia Media, Cluj-Napoca, 2009.

10 .Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de lucra în diferite tehnici artistice și de a cunoaște amănunțit tehnicile iconografice, atât de necesare viitoarei activități pe care o vor depune majoritatea dintre ei, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, potențialii beneficiari ai activității lor.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea celor mai importante aspecte si momente din arta bizantina	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25 %
	Cunoasterea si recunoasterea celor mai importanti corifei ai artei bizantine		
10.5 Seminar/laborator	Modalitatea și calitatea execuției unor aspecte tehnice	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75 %
	Modalitatea și calitatea		

	realizării practice a tuturor temelor date		
10.6 Standard minim de performanță: <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea teoretică minimală a școlilor de pictură și • Realizarea a cel puțin jumătate din portofoliul solicitat			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

1.05.2020

Data avizării în Consiliul
Departamentului

Semnătura director de departament

.....